

به نام خدای شفیع و صبور

خداوند دانش خداوند نور

اصفهان، نصف جهان

گردش در اصفهان

در مورد اصفهان چه می دانید؟

(شهر اصفهان، مرکز استان اصفهان است. شهر اصفهان در کوهپایه‌های زاگرس قرار دارد و رود زاینده رود از وسط آن عبور می کند. شهرهای پرجمعیت ایران را نام ببرید؟ جمعیت شهر اصفهان حدود دو میلیون نفر است (این شهر بعد از تهران و مشهد پرجمعیت ترین شهر ایران است.) به نقشه‌ی زیر توجه کنید. نقشه‌ی گردشگری چه نقشه‌ای است؟ این نقشه، شهر اصفهان را نشان می دهد. به این نوع نقشه، نقشه‌ی گردشگری می گویند. (نقشه‌ی گردشگری، نقشه‌ای است که روی آن، مکان‌های دیدنی و آثار تاریخی نشان داده می شود)

سعیده صادقی - آموزگار ابتدایی

فعالیت ۱

شما و دوستانتان می‌خواهید از اصفهان دیدن کنید و نقشه‌ی صفحه‌ی قبل را خریده‌اید. همفکری کنید و روی نقشه، مکان‌های تاریخی و دیدنی، مساجد، بازار و ... را پیدا کنید و نام ببرید. چهلستون-هشت بهشت-مسجد امام-تالار تیموری-بازار قیصریه-مسجد شیخ لطف الله-نقش جهان و.....

فعالیت ۲

اگر بخواهید مهمان‌سراییی انتخاب کنید که به آثار تاریخی نزدیک باشد، کدام را انتخاب می‌کنید؟

اهمیت شهر اصفهان در دوره‌های مختلف تاریخی

اوج شکوفایی اصفهان مربوط به چه دوره ای می باشد؟

آثار تاریخی نشان می دهد که شهر اصفهان از گذشته‌های دور اهمیت داشته است. در دوره‌ی اسلامی، این شهر چندبار در زمان‌های مختلف به پایتختی انتخاب شده است؛ اما اوج شکوفایی شهر اصفهان به دوره‌ی صفویه مربوط است.

به چه علت شهر اصفهان به نصف جهان معروف شد؟

در این دوره به دلیل حمایت شاهان صفوی، تعداد زیادی از صنعتگران، معماران، هنرمندان و دانشمندان به اصفهان آمدند و چنان آثار باشکوه و زیبایی به وجود آوردند که این شهر به نصف جهان معروف شد.

بازار قیصریه

میدان امام، کاخ عالی قاپو، بازار قیصریه و.....

شمال

مسجد شیخ لطف الله

میدان
نقش جهان

کاخ عالی قاپو

مسجد امام

مکان‌های تاریخی و دیدنی اصفهان را نام ببرید؟

در شهر اصفهان ده‌ها اثر تاریخی و دیدنی وجود دارد.
در اینجا چند نمونه‌ی مهم معرفی می‌شود:

میدان امام (نقش جهان) چگونه است؟

این میدان به فرمان شاه عباس صفوی در مرکز شهر اصفهان ساخته شده و در آن زمان از بزرگ‌ترین میدان‌های جهان بوده است.

در اطراف این میدان که حدود ۵۰۰ متر طول دارد، بناهای بزرگ و باشکوهی قرار گرفته‌اند.
با توجه به شکل بالا، این بناها را نام ببرید.

مسجد شیخ لطف الله به فرمانی چه کسی و چگونه ساخته شد؟

مسجد شیخ لطف الله

این مسجد به فرمان شاه عباس ساخته شد تا شیخ لطف الله که عالم بزرگی بود در آن نماز جماعت برگزار کند و به تربیت و تدریس شاگردان پردازد. ساختن این مسجد حدود ۱۸ سال طول کشید. مسجد شیخ لطف الله گنبد بسیار زیبایی دارد که روی آن کاشی کاری های بی نظیری دیده می شود.

گنبد یکی از نشانه های معماری اسلامی است.

از نشانه های معماری اسلامی نام ببرید؟

مسجد امام

۴۰ متر؟ چطور در آن زمان که ابزار و وسایل امروزی را نداشتند این کار را انجام می دادند؟!

مسجد امام (مسجد جامع عباسی)

مسجد امام اصفهان چه ویژگی هایی دارد؟

این مسجد نیز از شاهکارهای معماری اسلامی به شمار می رود. مسجد امام چهار ایوان در چهار جهت جغرافیایی دارد.

هر یک از مناره های مسجد بیش از ۴۰ متر ارتفاع دارد. داخل این مناره ها یا گلدسته ها، پلکان های مارپیچ وجود دارد که از آن بالا می رفتند تا اذان بگویند یا

خبررسانی کنند. پلکان های مسجد امام چه کاربردی داشته است؟

مشهور است همزمان با ساخته شدن مسجد امام، معادن سنگ مرمر، اطراف این شهر کشف شده است که از این

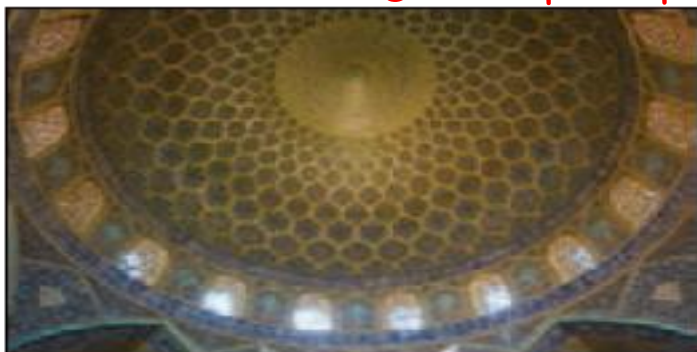
سنگ ها در بنای مسجد استفاده کرده اند. پلکان های مسجد امام چه ویژگی هایی دارد؟

در این مساجد کتیبه‌هایی روی گنبد، محراب و مناره‌ها دیده می‌شود.
کتیبه نوشته‌هایی روی سنگ، کاشی و مانند آن است. معمولاً در کتیبه‌های دوره‌ی اسلامی، آیات قرآن، دعا و نام امامان بزرگوار را با خط خوش نوشته‌اند.
برخی کتیبه‌های مسجد امام به قلم استاد علیرضا عباسی خطاط مشهور نوشته شده است. در سقف ایوان، گچ‌بری‌های تزیینی زیبایی دیده می‌شود.

کتیبه چیست و روی آن چه چیزی می‌نوشتند؟

کتیبه‌های مسجد امام به قلم چه کسی است؟

نمونه‌هایی از کتیبه، خط و کاشی‌کاری

سعیده صادقی - آموزگار ابتدایی

كاخ عالی قاپو

كاخ عالی قاپو در چند طبقه و چند اتاق دارد؟

شاه عباس در كاخ عالی قاپو چه می کرد؟

این كاخ در شش طبقه ساخته شده است و حدود پنجاه اتاق دارد. شاه عباس در این مکان به امور کشور می پرداخت و دستورهایی لازم را صادر، و در تالارهای آن از مهمانان پذیرایی می کرد.

ایوان عالی قاپو محل چه چیزی بود؟

شاه و درباریان از ایوان این كاخ، چوگان بازی، جشن ها یا رژه های سربازان را در میدان امام (نقش جهان)، تماشا می کردند. در داخل تالارها و اتاق ها، نقاشی های مینیاتور (خرده نگاره*) زیبایی دیده می شود که کار استاد رضا عباسی است.

در تالارهای كاخ عالی قاپو چه چیزی وجود دارد و هنر کیست؟

فعالیت ۳

به تصاویر مسجد امام و مسجد شیخ لطف‌الله دقت کنید. مهم‌ترین تفاوتی که در این دو مسجد مشاهده می‌کنید، چیست؟

پاسخ: مسجد شیخ لطف‌الله مناره ندارد، اما مسجد امام مناره‌هایی به ارتفاع ۴۰ متر دارد. رنگ گنبد مسجد شیخ لطف‌الله نخودی است درحالی که اکثر مساجد قدیمی و همین‌طور مسجد امام فیروزه‌ای هستند مسجد شیخ لطف‌الله کوچک (دارای مساحت کم)، اما مسجد امام بسیار بزرگ است. مسجد شیخ لطف‌الله مخصوص شاه و خاندانش بود و مسجد امام مخصوص عموم مردم بود.

فعالیت ۴

به تصاویر مسجد امام و مسجد شیخ لطف الله در این درس با دقت نگاه کنید. حتماً در محل زندگی شما مساجدی وجود دارند که کمتر از ۵۰ سال از ساخت آنها می‌گذرد. چه تفاوت‌هایی میان این دو مسجد با مساجد جدید شهر یا روستای شما وجود دارد؟
به نظر شما چرا امروزه مساجدی با طراحی مشابه این دو مسجد را کمتر می‌بینیم؟

فعالیت ۵

با توجه به مطالبی که در این درس آموختید، انواع فنون و هنرهایی را که در ساختن بناهای تاریخی اصفهان به کار رفته است، فهرست کنید؛ مثال: کاشی‌کاری،

۱- تغییر سبک معماری ۲- تغییر نیازهای مردم ۳- محدودیت‌های مالی

کاشی‌کاری، خطاطی، نقاشی مینیاتور، گچ‌بری، کتیبه‌نویسی، معماری، سنگ‌کاری

پایان درس اصفهان، نصف جهان

